

og at der efter dette kunde være appelleret af Parterne til en Overinstans. Dette kunde jeg have ønsket, fordi det sidste Aar viste sig, at der fremkom visse uheldige Taksationer, som har virket i ikke ringe Grad opskræmmende paa Befolkningen. Jeg vil imidlertid udtale Troen paa og Haabet om, at dette neppe vil gentage sig efter den berettigede Kritik, som fra mange Sider er fremsat overfor adskillige af de foretagne Taksationer, og det maa indrømmes, at der ligger nogen Garanti i denne forandrede Sammensætning af Ekspropriationskommissionen.

I § 6 foreslaas en ret væsentlig Ændring, idet det bestemmes, at den, for hvem der eksproprieres — der tages navnlig her Sigte paa Vejforbindelser —, kan faa Lov til at disponere over det eksproprierede i 5 Aar og i særlige Tilfælde endog i 10 Aar. Dette kan have sin Berettigelse og sin Betydning, idet det ofte kan være vanskeligt for vedkommende Mand, som skal udnytte en Mose og f. Eks. faar en Vej eksproprieret, at udrede den Erstatning, der er Tale om, ved den Fortjeneste, han kan faa paa et enkelt Aar, og det er derfor, hvis man ønsker vore Moser udnyttet i størst mulig Udstrækning, ikke urimeligt, at man ogsaa giver saadanne Betingelser og Lempelser for dem, som skal udnytte dem, at de har rimelig Udsigt til at tjene derved.

Det er de væsentlige Ændringer, som er foreslaaede i den bestaaende Lov, og jeg kan indskrænke mig til disse Bemærkninger, idet jeg gaar ud fra, at Lovforslaget vil blive behandlet i et Udvalg. Jeg skal, idet jeg slutter, dog minde om, at vi er langt henne imod Rigsdagssamlingens Slutning, og at vi maa skynde os, hvis vi skal faa dette Lovforslag vedtaget.

Hauge: Da vi i Fjor Foraar vedtog Lovforslaget om Fremskaffelse af indenlandske Brændselsmaterialier, var man fra forskellige Sider ængstelig for, hvad Resultatet kunde blive af Lovforslagets Vedtagelse. Det indeholdt Bestemmelser af en usædvanlig Karakter. Der var meget vidtgaaende Ekspropriationsbestemmelser i Lovforslaget, hvorved Brændselsnævnet fik en særlig Magt, og da man ikke havde nogen Erfaring for, hvorledes denne Magt vilde blive anvendt, var det naturligt nok, at man var noget betænkelig ved, det nye, man her gik ind til. Desuden var der en Bestemmelse om Pligten til at udføre forskellige Arbejder. Jeg havde Lejlighed til under Lovforslagets første Behandling at

udtale, at jeg følte mig overbevist om, at Brændselsnævnet vilde anvende Loven med stor Varsomhed og kun i yderste Nødsfald vilde anvende dens strenge Bestemmelser. Jeg tror, at jeg med Rette kan sige, at hvad jeg saaledes spaaede, er gaaet i Opfyldelse. Brændselsnævnet har kun i meget faa Tilfælde anvendt Lovens Ekspropriationsbestemmelser, og praktisk taget har man helt kunnet se bort fra Bestemmelserne om det Arbejde, man under visse Omstændigheder kunde paalægge Folk at udføre. Det er imidlertid et meget stort Arbejde, Brændselsnævnet har haft Lejlighed til at udføre, og en omfattende Virksomhed har fundet Sted.

Da vi i Fjor i April Maaned drøftede Lovforslaget, havde vi her i Landet megen Brændselsnød, og vi frygtede da med Rette for, at det ikke var muligt at faa saa store Forsyninger af udenlandsk Brændsel, at vi kunde holde vore Virksomheder i Gang og skaffe Hjemmene det nødvendige Brændsel i den kommende Vinter. Situationen var i Maanederne Februar, Marts og April ligefrem kritisk, og man havde ingen Sikkerhed for, hvorledes de kommende Maaneder vilde forme sig. Det var under denne kritiske Situation, at Brændselsnævnet begyndte sin Virksomhed og Brændselsloven af 20. April blev vedtaget. Siden er Forholdet ændret betydeligt, ikke mindst derved, at Brændselsnævnet har været i Stand til at skaffe betydelige Mængder af indenlandsk Brændsel frem. Aldrig nogen Sinde har hverken vore Skove eller vore Moser ydet tilnærmelsesvis saa meget Brændsel til Landets Husholdninger og industrielle Brug som i Sommeren 1917, og i Øjeblikket kan vi med Rette sige, at Situationen er væsentlig anderledes, end den var i Fjor. Om end Forholdene endnu er usikre, er de dog saaledes, at vi kan se de nærmeste Maaneder i Møde med nogenlunde Ro, og hvis ikke alle Forhaabninger om, hvad der kan bringes til Veje i de danske Tørve-moser og Skove, glipper, skulde jeg tro, at vi har Udsigt til at slippe taaleligt gennem det kommende Aar.

Loven af 20. April 1917 har altsaa været fyldestgørende, og den Virksomhed, der er udfoldet i Henhold til Loven, har ført os til det Maal, man tilsigtede. Nu staar vi overfor en Revision af Loven, der jo er begrænset i Tid, og det ses af det Forslag, der nu foreligger til Ændringer i og Forlængelse af Loven, at det kun er faa Ændringer, man agter at indføre. Venstres Ordfører (Westergaard) har sagt en